

Presidents

Donald Tusk kungam
Priekšsēdētājam
Eiropadome
Rue de la Loi 175
B-1048 Brisele

2016. gada 15. februārī

Godātais priekšsēdētāj *Tusk* kungs!

COP21 un ES mērķi klimata jomā

Enerģētikas savienības stratēģiskā koncepcija, ar kuru Jūs iepazīstinājāt 2014. gada aprīlī, atzīst ogļu ilgtspējīgas izmantošanas nozīmi. Laikrakstā *Financial Times* Jūs norādījāt, ka Eiropai ir pilnīgi jāizmanto pieejamie degizrakteņi, tostarp ogles un slānekļa gāze, un, lai mūsu planēta kļūtu tīrāka, mums ir nepieciešama droša piekļuve energoresursiem un darbavietas, lai šo mērķi finansētu.

Tehnoloģijām attīstoties, akmeņogļu izmantošana kļūst arvien tīrāka un efektīvāka. Japānas pilsētā Jokohamā 600 MW *Isogo* spēkstacija darbojas nevainojami tīri. Tā nodrošina nepārtrauktu, rentablu un stabilu elektroenerģijas piegādi pusei no pilsētas 3,7 miljoniem iedzīvotāju. Arī Eiropā mēs varam lepoties ar mūsdienīgām ogļu spēkstacijām, piemēram, tādas ir 460 MW *Lagisza CFBC* Polijā, 2200 MW *Neurath BoA 2 un 3 un 750 MW Walsum 10* Vācijā, 300 MW *Puertollano IGCC* Spānijā, 2000 MW *Torrevaldaliga Nord* Itālijā, 1600 MW *Eemshaven* spēkstacija Nīderlandē un 800 MW *Avedøre* Dānijā, kas ir pasaulē visefektīvākā siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas spēkstacija, kurā kā kurināmo tagad izmanto ogles, naftu, gāzi un biomasu.

Tomēr starptautiskās finanšu iestādes ir nolēmušas, ka līdzekļu aizdevumi ar oglēm kurināmu spēkstaciju projektiem nav saderīgi ar mērķiem klimata jomā, ja vien spēkstacijas nav aprīkotas ar oglekļa dioksīda uztveršanas un saglabāšanas tehnoloģijām vai nav šādai procedūrai gatavas. Šim piemēram seko arī dažas komercbankas, piemēram, *ING*. Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (*IEA*) izpilddirektors 2008. gadā oglekļa dioksīda uztveršanu un saglabāšanu raksturoja kā apņēmības cīnīties pret klimata pārmaiņām "lakmusa testu". Valdības līdz šim nav apliecinājušas šādus centienus cīņā pret klimata pārmaiņām, un dažas Eiropas valstu valdības praktiski pat ir aizliegušas CO₂ saglabāšanu. Bez oglekļa dioksīda uztveršanas un saglabāšanas citiem tehnoloģiju risinājumiem, kas nodrošina zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, var tikt izvirzītas nepamatotas un nereālas prasības, un kopējās izmaksas mērķu īstenošanai klimata jomā varētu pieaugt par 40 % vai vēl vairāk (*IEA*, 2015a).

COP21 konferencē panāktā Parīzes vienošanās izvirzīja mums juridiski saistošus pienākumus attiecībā uz novērtēšanas procesu un pārredzamības noteikumu piemērošanu, bet ne tādus mērķus, kas ietvertu ko vairāk par neskaidru formulējumu "ievērojami zem 2 °C" robežas un "censties panākt, lai temperatūras nepalielinātos vairāk kā par 1,5 °C". Optimistiskajā jaunajā enerģētikas politikas scenārijā, kas pieņem, ka ES turpina vērienīgu mērķu īstenošanu klimata jomā, *IEA*

prognozē, ka pasaulē CO₂ emisijas degizrakteņu izmantošanas rezultātā līdz 2030. gadam turpinās palielināties (IEA, 2015b). Kopumā, ņemot vērā arī *visas* nozīmīgākās COP21 saistības (INDC), globālās siltumnīcas efektu pastiprinošo gāzu (GHG) emisijas no 2010. gada varētu pieaugt par 6,9 GtCO₂-eq, sasniedzot līdz 2030. gadam 56 GtCO₂-eq (PBL, 2015). Ja tiks īstenots ES 2030. gada mērķis, Savienības globālās siltumnīcas efektu pastiprinošo gāzu (GHG) emisijas no 2012. gada varētu samazināties par 1,3 GtCO₂-eq līdz tikai 6 % no pasaules kopējām emisijām — taču pasaulē emisiju līmenis joprojām aug, un planēta nav glābta.

Saskaņā ar ES 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara priekšlikumu CO₂ emisijām jomās, kas ietvertas ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), līdz 2058. gadam būtu jāsamazinās līdz nullei. Taču šā priekšlikuma skarbā realitāte ir tāda, ka Eiropā vairs nebūtu energoietilpīgu rūpniecības nozaru un, iespējams, maz kas būtu atlicis no apstrādes rūpniecības, jo visām rūpniecības nozarēm ir nepieciešama konkurētspējīga un droša elektroenerģija. Darbavietas un emisijas tiktu atdotas citiem pasaules reģioniem.

Šā gada 17. un 18. martā Jūs tiksities Eiropadomes sanāksmē un (iespējams, ar kvalificētu balsu vairākumu) lemsit par to, vai īstenot Komisijas priekšlikumu līdz 2030. gadam samazināt globālās siltumnīcas efektu pastiprinošo gāzu (GHG) emisijas par 40 %. Tā kā nevienā citā reģionā nav noteiktas juridiski saistošas prasības, izņemot ES (Parīzes vienošanās 4.18. pants), tā kā līdz ar pasaules ekonomisko attīstību pieaug globālās siltumnīcas efektu pastiprinošo gāzu (GHG) emisijas un tā kā Eiropas deindustrializācija mūs ievērojami vājinātu, EURACOAL aicina Jūs noraidīt šādu mērķi un apstiprināt pieticīgāku un Eiropai labvēlīgāku mērķi, kā aprakstīts mūsu pievienotajā dokumentā.

Pieticīgāks mērķis klimata jomā, kas sasniedzams, veicot efektīvus uzlabojumus dažādās ekonomikas jomās, Eiropas nākotnei būtu daudz perspektīvāka izvēle. Lai to sasniegtu, ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēma ir jāpaplašina — nav svarīgi, kas ir CO₂ molekulu avots, tādēļ transporta un daudzu citu nozaru iekļaušana emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS) palīdzētu sasniegt ES vērienīgos mērķus klimata jomā, sadalīt slodzi daudz vienmērīgāk un nepieļaut rūpniecības bāzes (no kuras ir atkarīga Eiropas turpmākā labklājība) iznīcināšanu.

Eiropas priekšrocības ir lietderīgi jāizmanto: jāuzticas konkurētspējīgai pētniecībai un evolucionāru inovāciju īstenošanai, bet rūpīgi jāizvērtē kardinālas nākotnes vīzijas, jāstiprina sociālā labklājība, jāveicina brīva tirgus atbalstītas konkurētspējīgas rūpniecības nozares, bet galvenais — jāsekmē tādu pamatvērtību radīšana, kādas vēlētāji gaida. Degizrakteņus aizstās labāki enerģijas avoti, kad tie piedāvās nepārprotamus sociāli ekonomiskus ieguvumus.

Ar cieņu

Dr. Wolfgang CIESLIK
Priekšsēdētājam

Janusz OLSZOWSKI kungs
Viceprezidents

Kopija: ES valstu vadītājiem (ar tulkojumu)
Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietniekam Šeřčovič un komisāram Arias Cañete
EURACOAL dalībniekiem un tīmekļa vietnei

Pielikumā: “*Why less climate ambition would deliver more for the EU*” (“Kādēļ pieticīgāks mērķis klimata jomā būtu lielāks ES ieguvums”), *EURACOAL*, Briselē, 2014. gada oktobrī.

Atsauces

IEA (2015a). *Carbon Capture and Storage: the solution for deep emissions reductions (Oglekļa dioksīda uztveršana un saglabāšana: risinājums krasai emisiju samazināšanai)*. Starptautiskā Enerģētikas aģentūra, ESAO, Parīze.

IEA (2015b). *World Energy Outlook (Pasaules enerģētikas pārskats)*. Starptautiskā Enerģētikas aģentūra, ESAO, Parīze.

PBL (2015). *PBL Climate Pledge INDC tool (PBL rīks saistību īstenošanai klimata jomā — INDC)*. Versija: 2015. gada 3. septembrī. PBL Nīderlandes Vides novērtēšanas aģentūra, Hāga.